

Pohybovat se rychle na dvoukolem bicyklu a přitom spolehlivě udržovat rovnováhu, to znamená vítězství nad sebou samým. Tato výzva vůči některým přírodním zákonům je ještě zřetelnější při tanci nebo baletu, kdy tělo jakoby se vznášelo v beztlížném stavu, jakoby se stalo nehmotným a tropilo si žert z veškeré fyziky a logiky. Také u alpinismu můžeme být svědky toho, jak nepřekonatelná překážka vyzývá člověka k nadlidskému úsilí. Podobně je tomu u dítěte, které se má naučit jezdit na kole. Naučilo se vlastně překonat sama sebe právě díky nesnázi vyplývající z jeho tíže.“

„Nikdy by mě nic takového nenapadlo, když vidím jednoduché kolo!“ prohodilo mladé děvče potřásajíc hlavou. Ježíš pokračoval:

„To ale zdaleka není všechno! Přímý pohled zdvižené hlavy, ať už jde člověk pěšky, nebo jede na kole, není pouhým fyzickým jevem, ale také obrazem duchovního postoje. Jen ten, kdo hledí do daleka, postupuje dobře kupředu. Jen ten, kdo upírá svůj zrak na obzor, dokáže mnoho. Kdo se nejspíše dívá pod nohy, překáží sám sobě v cestě kupředu a může upadnout, protože ten pohled plný pochyb jakoby ho ochromoval zevnitř. Kdo však zaměřuje svůj pohled na obzor, je jím jakoby magneticky přitahován a jeho cestu to urychlí. Vrhnete se kupředu vstříc cíli! Budete postupovat jen tehdy, když vsadíte na budoucnost, na to, co ještě není. Čím dál

se odvážíte pohlédnout, tím dál se dostanete. Jen odvahu!

A ještě jedna zvlášť důležitá věc pro vás, protože ta se týká víry. Vyšvihnout se radostně na kolo, to je přece akt víry, sázka nemožného proti možnému. Překročíte tuto zónu, a tím dokážete div.

Přišel jsem, abych vás učil víře, víře v Boha a v sebe samy, protože existuje jen jedna víra, ve které se všechno sjednocuje. Lidé bohužel rozdělili to, co patří k sobě, jako by jedna víra odporovala druhé. Je tomu přesně naopak. Člověk prokazuje svým spoléháním na Boha sebedůvěru, spoléhání na sebe, které postupně rozvíjí – ale stále s vědomím, že na tomto díle s ním spolupracuje Bůh. Odtud vyvěrá jeho odvaaha, vnitřní uvolněnost, jeho radostná mysl a pokoj srdce.

Vložil jsem do lidské bytosti nepředstavitelné možnosti, které se však mohou rozvíjet jen v té míře, jakou se rozvíjí jeho víra, a tedy i sebedůvěra. Všude, kde se člověk něčeho směle odváží, se toto tajemství podivuhodně ukazuje.

Vzpomínáte si na mou předpověď, že jednou budete konat větší divy, než kdysi já? (Jan 14,12). To bude platit stále. Ano, z mých sil budete konat ještě větší věci, protože tato síla je stále ve vás. Když pro Boha není nic nemožné (Lk 1,37), pak také pro člověka není nic nemožné, doufá-li a věří.“

Henri Boulad: Ježíš v dnešní době

Prameny, odkazy

Daniel J. Harrington – Evangelium podle Matouše – Sacra pagina;
Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Matouše; Petr Karas – Boží slovo na každý den;
Angelo Scarano – www.pastorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

16. neděle v mezidobí – cyklus A

17. července 2011

²⁴Ježíš předložil zástupům toto podobenství: „Nebeské království je podobné člověku, který nasel na svém poli dobré semeno. ²⁵Ale když lidé spali, přišel jeho nepřítel, rozházel mezi pšenici plevel a odešel. ²⁶Když pak osení vyrostlo a nasadilo na klas, tehdy se ukázal i plevel. ²⁷Tu přišli služebníci k hospodáři a řekli mu: ‚Pane, copak jsi nenasel na svém poli dobré semeno? Odkud se tedy vzal plevel?‘ ²⁸On jim odpověděl: ‚To udělal nepřítel.‘ A služebníci mu řekli: ‚Máme jít a sesbírat ho?‘ ²⁹On však řekl: ‚Ne. Jinak byste při sbírání plevele mohli s ním vytrhat i pšenici. ³⁰Nechte obojí spolu růst až do žní, a o žních řeknu žencům: Nejprve seberte plevel a svažte ho do snopků k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.‘ ³¹Předložil jim další podobenství: „Nebeské království je jako hořčičné zrno, které člověk vzal a zasel na svém poli. ³²Je sice menší než všechna semena, ale když vyroste, je větší než ostatní zahradní rostliny a stane se z něho keř, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.“ ³³Pověděl jim jiné podobenství: „Nebeské království je jako kvas, který vzala žena a zadělala ho do tří měric mouky, až se všechno prokvasilo.“ ³⁴To všechno mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích a bez podobenství k nim vůbec nemluvil. ³⁵Tak se mělo naplnit, co řekl prorok: ‚Otevřu ústa v podobenstvích, vypovím, co bylo skryté od založení světa.‘ ³⁶Potom rozpustil zástupy a šel domů. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili: „Vylož nám to podobenství o pleveli na poli.“ ³⁷Odpověděl: „Ten, kdo rozsévá dobré semeno, je Syn člověka, ³⁸pole je svět. Dobré semeno jsou synové Království, plevel jsou synové toho Zlého. ³⁹Nepřítel, který ho zasel, je ďábel. Žeň je skonání věku, ženci jsou andělé. ⁴⁰Jako se sbírá plevel a spaluje se v ohni, tak bude i při skonání věku. ⁴¹Syn člověka pošle své anděly, ti posbírají z jeho království všechny svůdce a ty, kdo dělají nepravosti, ⁴²a uvrhnou je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípání zubů. ⁴³Tehdy budou spravedliví v království svého Otce zářit jako slunce. Kdo má uši, slyš!“

Mt 13,24-43

Týden
s Božím
slovem

1. čtení:

Mdr 12,13
.16-19

2. čtení:

Řím 8,26-43

Evangelium:

Mt 13,24-43

Srovnaní:

Mt 3,12

Mk 4,30-32

Lk 13,18-19

Ez 17,23; 31,6

Dan 4,9,18

Lk 13,20-21

1 Kor 5,6

Gal 5,9

Mk 4,33

J 16,25

Žl 78,2

Jan 8,44

1 Jan 3,10

Mt 24,31

Sof 1,3

Mt 8,12; 13,50

Mt 22,13

Mt 24,51

Mt 25,30

Dan 12,3

Úvod k meditaci

Jak rád se občas snažím oddělovat plevel od pšenice – tedy posuzuji lidi a soudím, kdo z nich je dobrý a kdo špatný. Bůh jedná jinak: všem dává příležitost k obrácení. Kde je potřeba moje jednání konkrétně opravit a jednat podle Božího vzoru? Co malého v mém životě vyrostlo jako strom a co ještě může z malého vyrůst?

Výklad biblického textu

Kontext: Podobenství o pšenici a plevelu (13,24-30) následuje po podobenství o rozséváči. Prostředí je zemědělské a námětem je smíšené přijetí Ježíšova slova o království. Problémem, jímž se podobenství zabývají, je skutečnost, že někteří Židé evangelium přijímají, a jiní je zase odmítají. Otázka pro křesťany zní: Jak máme reagovat na tuto skutečnost? Podobenství, které má alegorické rysy (i když ne tolik jako v Mt 13,36-43), radí k trpělivosti a snášenlivosti v tomto věku. Tato rada předpokládá důvěru, že na posledním soudu budou odděleni spravedliví od nespravedlivých a každý z nich dostane příslušnou odměnu.

²⁴**Ježíš předložil zástupům toto podobenství:** Nebeské království je podobné člověku: Království se podobá celému obrazu popisovanému v Mt 13,24b-30, ne jen tomu *člověku*. Stejně jako v Mt 13,3b-9 jsou semeno a proces růstu používány k ilustraci povahy Božího království. Pro Matouše charakteristické spojení *nebeské království* označuje známější termín *Boží království*.

²⁵**nepřítel, rozházel mezi pšenici plevel:** Řecký výraz *zizanion* označuje škodlivý plevel, který se ve svém počátečním stadiu růstu podobá pšenici, takže jej nelze od ní rozeznat.

²⁸**To udělal nepřítel:** Tato věta viní z přítomnosti zlých lidí *toho Zlého* (viz Mt 13,19). Není těžké při čtení tohoto příběhu odhalit totožnost jednotlivých aktérů: hospodářem je Ježíš, služebníci jsou jeho následovníci, zlí lidé jsou jeho protivníci, *tím Zlým* je Satan atd. Učedníci chtějí vědět, jak mají reagovat na přítomnost zlých lidí před skonáním věku.

³⁰**Nechte obojí spolu růst:** Hospodářova odpověď je v nynějším věku k obojímu tolerantní. Učedníci, kteří by sami oddělovali dobré a zlé, by mohli vytrhat spolu se zlým i to, co je dobré (13,29). Úkol soudit dobré a zlé přísluší ožních hospodářů a jeho žencům.

až do žni: Žně jako starozákonní metafora pro poslední soud.

³¹**Hořčičné zrno:** Nazývat hořčičné semeno nejmenším ze všech semen je nadsázka, ale v tomto podobenství jde o kontrast malého semene v porovnání se vzrostlou bylinou.

³²**a stane se z něho keř:** Hořčičný keř/strom může vyrůst do výšky 3 až 4 metry. Je tu důležitý známý kontrast mezi nepatrnými počátky království a jeho obrovským rozšířením.

³³**jako kvas:** Kvas je látka způsobující kvašení (jako kvasnice), která se přidává do těsta, aby vykynulo. Zde se předpokládá jeho pozitivní, životodárná síla (ne jako v Mt 16,6 a 1 Kor 5,6-8), která to dobré, Boží, uvede do pohybu.

Do tří měřic mouky: Podle biblisty Jeremiase toto množství představovalo asi padesát liber mouky a chléb z toho upečený stačil k nasycení více než sta lidí. Stejně jako v podobenství o hořčičném zrně i zde je kontrast mezi malým množstvím kvasu a obrovským výsledkem.

Další texty v týdnu

Po: Ex 14,5-18; Mt 12,38-42

Út: Ex 14,21-15,1; Mt 12,46-50

St: Ex 16,1-5.9-15; Mt 13,1-9

Čt: Ex 19,1-2.9-11.16-20b; Mt 13,10-17

Pá: Pís 3,1-4a; Jan 20,1.11-18

So: Gal 2,19-20; Jan 15,1-9

K tématu

Jízdní kolo

*srov. podobenství o plevelu mezi pšenici
Mt 13,24-30*

V těch dnech byl Ježíš se svými přáteli na terase kavárny a hovořil s nimi o mnoha věcech. Při tom si všiml dole na cestě chlapce, jak se marně pokouší jezdit na kole. Chlapec stále znovu naskakoval, kymácel se při jízdě, často se ocitl na zemi, ale vzchopil se vždy znovu a drápal se do sedla, usilovně svíral řídítka, nacyloval se ze strany na stranu, tancoval kolem kola. Vše nadarmo. Po chvíli rozhořčeně vykřikl: „Proč to má jen dvě kola, a ne aspoň tři nebo čtyři jako auto!“

Pokoušel se znovu, ale protože všechny pokusy končily nezdarem, vzdal to, postavil kolo stranou a dřep si na okraj ulice. Pozoroval kamaráda, jak pružně a šikovně *stříhá* odvážně obloučky, jak až nebezpečně vjíždí do zatáček, jakoby proti zásadám rovnováhy a proti logice jízdy. Jak to, že ten s kola nespadne? To je přece záhada!

Tady bylo třeba někomu dodat odvahy. Ježíš se zvedl, opustil přátele a sestoupil dolů k tomu začátečníkovi. Vysvětloval mu:

„První pravidlo: odvahy! Vezmu se, obavy stranou, nepochybuj! Dej se kupředu, šlapej do toho! Na dvou kolech udržíš rovnováhu jen tehdy, když pojedíš dost rychle.

Nepřipusť představu, že bys mohl spadnout – tehdy také nespadneš. Jakmile začneš pochybovat o tom, co umíš, předem prohráváš. Strach tě zcela jistě vyhodí ze sedla.

Druhé pravidlo: dívej se před sebe! Při jízdě se musíš dívat pěkně do daleka a necivět se strachem na přední ráfek! Upni oči na obzor hned při rozjezdu, tím se odpoutáš

docela volně a dobře od místa, na kterém právě jsi.“

Ježíš pomohl chlapci znovu nasednout, rádně ho postrčil a zvolal: „A jed! Hlavu vzhůru, dívej se dopředu! Uvolni se! Dopředu! Vezmu se, věř si!“

Chlapec vyrazil jako šíp, v mžiku byl v zatáčce a zmizel. Ježíšovi přátelé pozorovali scénu z terasy. Když se vrátil a posadil se opět mezi ně, řekl jim:

„Teď vám povím podobenství o jízděm kole, protože kolo je dobrý učitel člověka. Především ho učí tomu, že případný nedostatek nebo vada je v podstatě vlastně předností, že má svou hodnotu. Kdyby měl bicykl ještě třetí kolo, nebyl by zdaleka tak pohyblivý a rychlý! Tříkolka by se dala ovládat daleko obtížněji.“

Kdosi ze skupiny ho přerušil: „Není tady podobnost s dvounohým člověkem? Ten se také pohybuje rychleji, snadněji a obratněji, než kdyby lezl po čtyřech.“ Ježíše ta poznámka potěšila a řekl:

„Právě tak!... Opravdu bychom se mohli ptát, proč člověk, který má svou váhu, musí balancovat jen na dvou nohách; na čtyřech by stál docela jistěji a batolata by byla ušetřena strastiplného učení chůze. Není jeho vzpřímená chůze trvalou výzvou zákonům rovnováhy a tíže? Opravdu je tomu tak, ale je to také výzva k překonávání lidského sklonu k opatrnosti a pohodlnosti.

Chtěl jsem skutečně dvounohého člověka! Již jako dítě je totiž vystaven tvrdému tréninku, který ho vede, nabádá a uschopňuje po celý další život k sebepřekonávání. Jakmile si jednou osvojí tuto schopnost, stane se mu zcela přirozenou, a do určité míry je také fyzickým znamením jeho transcendentance.